

Aprobat în ședința Guvernului din _____ 2025

Decizia protocolară nr. _____/2025

Proiect

L E G E

privind ratificarea Memorandumului de înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova și Organizația Națiunilor Unite pentru licența soluției software goTravel AIR și furnizarea activităților conexe de sprijin

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Memorandumul de înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova și Organizația Națiunilor Unite pentru licența soluției software goTravel AIR și furnizarea activităților conexe de sprijin, semnat la Chișinău la 16 ianuarie 2025.

Art. 2. – Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Memorandumului nominalizat.

Art. 3. – Ministerul Afacerilor Interne va notifica Organizației Națiunilor Unite ratificarea Memorandumului menționat.

Art. 4. – Prin derogare de la prevederile art. 56 alin. (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

ARGUMENTAREA

necesității încheierii contractului de stat privind Memorandumul de Înțelegere (MoA) dintre Guvernul Republicii Moldova și Națiunile Unite pentru licența soluției software goTravel AIR

A. Descrierea contractului de stat

1. Informații generale:

1.1 părțile la contract. Proiectul MoA propus pentru semnare urmează a fi încheiat între Guvernul Republicii Moldova și Națiunile Unite pentru licența soluției software goTravel AIR.

1.2 nivelul contractului este un contract interguvernamental.

1.3 forma și structura contractului – Proiectul MoA este format din preambul, 13 articole și 3 (trei) anexe.

2. Informații privind conținutul contractului:

2.1 obiectul și scopul contractului

În conformitate cu articolul 1 din proiectul contractului, prezentul MoA are drept obiect reglementarea furnizării, utilizării și gestionării licenței limitate la nivel mondial acordate de către Națiunile Unite către Guvernul Republicii Moldova pentru a utiliza soluția software goTravel AIR, exclusiv pentru implementarea Legii nr. 379/2023 privind utilizarea datelor din registrul cu numele pasagerilor, care va intra în vigoare în ianuarie 2025.

Astfel, MoA are drept scop continuarea cooperării între Republica Moldova și Oficiul Națiunilor Unite pentru Combaterea terorismului (în continuare – ONUCT) în cadrul Programului ONU de combatere a terorismului (în continuare – Programul CT Travel), inițiată la 17.11.2022 prin semnarea Memorandumului de înțelegere între Republica Moldova, reprezentată prin Ministerul Afacerilor Interne și ONU, reprezentată prin ONUCT.

Totodată, MoA reprezintă continuitatea procesului în faza operațională după implementarea națională și furnizarea soluției software și a serviciilor legate de goTravel AIR, în procesul implementării sistemului de date prelabile despre pasageri (API) și a datelor din registrul cu numele pasagerilor (PNR), prioritate națională asumată în contextul angajamentelor pentru aderare la UE.

2.2 contractele în vigoare care trebuie să fie implementate, amendate sau substituite

Nu se aplică

2.3 termenul de valabilitate, modul de încetare și prelungire a valabilității contractului

În conformitate cu prevederile articolului 2 din proiectul contractului, prezentul MoA este încheiat pe o perioadă determinată.

2.4 modul de amendare a contractului.

Conform prevederilor proiectului MoA, amendamente la contract se vor efectua în temeiul articolului 9 din Memorandum, prin care este specificat faptul că orice amendament sau completare a MoA trebuie realizată în scris și semnată de către autoritățile reprezentative ale Părților Contractante.

B. Analiza de impact

1. Aspectul politic, cultural și social:

1.1 efectele contractului asupra relațiilor bilaterale și multilaterale ale Republicii Moldova, inclusiv în context internațional și regional

MoA va consolida relațiile dintre Republica Moldova, cu autoritățile implicate în procesul de implementare a sistemului de date prelabile despre pasageri (API) și a datelor din registrul cu numele pasagerilor (PNR) și Națiunile Unite, ultimul fiind partenerul ce oferă posibilitatea implementării dezideratului național, reglementat de Legea nr. 379/2023 privind utilizarea datelor din registrul cu numele pasagerilor, prin utilizarea soft-ului oferit în mod gratuit pentru primii doi ani. Prezentul contract reafirmă importanța menținerii și necesitatea continuării parteneriatului dintre Părți, or, astfel, la nivel național beneficiem de oportunitatea demarării unor inițiative cu impact complex asupra securității naționale cu cheltuieli financiare reduse.

Astfel, contractul întărește cooperarea Republicii Moldova cu ONU și alte organisme relevante, implementând cerințele prevăzute de Rezoluțiile Consiliului de Securitate ONU 2178, 2309, 2396 și 2482 care promovează prevenirea și combaterea terorismului. În context regional, implementarea sistemului API/PNR contribuie la sporirea securității transfrontaliere și la o mai bună coordonare cu statele vecine și partenerii europeni. De asemenea, acest Contract contribuie la alinierea țării la reglementările europene prevăzute de Directiva 2004/82/CE și Directiva 2016/681/CE, demonstrând angajamentul Republicii Moldova de a respecta standardele UE în domeniul securității și controlului frontierelor.

Acest pas este unul de importanță majoră la nivel național care va contribui la fortificarea securității naționale, ce în mod direct are impact atât asupra securității regionale, cât și în dialog cu statele ce, la fel, operează sistemul API/PNR, în mod deosebit în actuala situație de criză regională. Prin urmare, semnarea MoA va avea un impact considerabil în fortificarea relațiilor atât bilaterale, cât și a celor multilaterale.

Suplimentar, statele care utilizează soluția software goTravel AIR, (în faza operațională sunt Norvegia, Georgia, Botswana, Mongolia, iar în faza de testare pentru implementare operațională sunt alte 21 de state, ca de exemplu Luxembourg, Elveția)¹, au o comunitate internațională de utilizatori (International User Community) care conectează unități de informații despre pasageri (PIU) din întreaga lume. Aceasta oferă un spațiu unic pentru colaborare și îmbunătățirea continuă a soluției software. În rezultat, utilizarea soluției software menționate va contribui la dezvoltarea relațiilor bilaterale cu reprezentanții statelor care utilizează același software.

¹ <https://www.un.org/cttravel/goTravel>

1.2 necesitatea sau existența unor consultări publice asupra contractului

Nu se aplică.

2. Aspectul economic și de mediu:

2.1 consecințele pozitive și negative pentru economia Republicii Moldova, precum și pentru mediu, inclusiv evaluările aproximative ale acestora.

Proiectul menționat nu contravine dezvoltării bilaterale între Părți, precum și angajamentelor prevăzute de alte Acorduri internaționale cu referire la economie și mediu.

2.2 beneficiile directe și indirecte pentru economia Republicii Moldova obținute în procesul de implementare a contractului, cu evaluarea cantitativă și calitativă a acestora.

Implementarea contractului va contribui la operaționalizarea sistemului național API/PNR, ceea ce, la rândul său, va aduce beneficii economice și sociale semnificative pentru Republica Moldova, generate de creșterea securității și alinierea la cerințele internaționale:

1. Impact asupra securității și prevenirea amenințărilor

Implementarea sistemului API/PNR consolidează capacitățile de prevenire și combatere a terorismului, traficului de persoane și altor amenințări transnaționale.

Creșterea securității naționale reduce riscurile asociate activităților ilegale, protejând infrastructura economică și creând un mediu favorabil pentru dezvoltarea sustenabilă.

2. Atragerea companiilor aeriene străine

Conformitatea cu standardele ICAO și implementarea măsurilor avansate de securitate sporește încrederea companiilor aeriene internaționale, crescând atractivitatea pieței aviatice a Republicii Moldova, ceea ce stimulează turismul, comerțul și veniturile din servicii auxiliare.

3. Facilitarea comerțului și fluxurilor internaționale

Eficientizarea controlului la frontieră prin implementarea sistemului API/PNR va reduce timpii de procesare la frontiera de stat, ceea ce va facilita tranzitul mărfurilor și pasagerilor. Aceasta crește competitivitatea economică și sprijină conectivitatea comercială cu piețele europene și globale.

4. Creșterea investițiilor și încrederii internaționale

Îmbunătățirea securității și alinierea la standardele UE (Directivele 2004/82/CE și 2016/681/CE) și ONU (Rezoluțiile 2178, 2309, 2396 și 2482) creează un climat de încredere pentru investitori, ceea ce va spori atractivitatea pentru investițiile străine directe pe termen mediu datorită stabilității și predictibilității economice sporite.

5. Impact pozitiv asupra turismului și dezvoltării regionale

O infrastructură sigură și atractivă încurajează creșterea fluxului de turiști, ceea ce

stimulează economia locală prin crearea de locuri de muncă în domeniul serviciilor și transportului.

3. Aspectul normativ:

3.1 compatibilitatea contractului cu prevederile Constituției Republicii Moldova . Proiectul Acordului este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova.

3.2 compatibilitatea contractului cu Carta ONU, cu angajamentele Republicii Moldova asumate la nivel internațional și regional.

Proiectul MoA corespunde normelor de drept internațional, prevăzute de Carta ONU, și alte tratate în vigoare pentru Republica Moldova, precum și nu vine în contradicție cu angajamentele internaționale și regionale la care Republica Moldova este parte.

3.3 compatibilitatea contractului cu legislația Uniunii Europene.

Proiectul vizat este compatibil cu prevederile legislației Uniunii Europene.

4. Aspectul instituțional și organizatoric:

4.1 formele de cooperare prevăzute în contract sub aspect instituțional și organizatoric – Formele de cooperare prevăzute în proiectul contractului sub aspect organizatoric, necesare aplicării MoA, sunt:

1. **Colaborarea interinstituțională:** Între autoritățile naționale (MAI, STISC, Agenția Guvernare de Electronică) și ONUCT, pentru coordonarea implementării tehnice și operaționale a soluției software goTravel AIR.

2. **Furnizarea de asistență tehnică și suport** de către ONUCT în procesul de instalare, configurare și integrare a soluției software goTravel AIR în sistemele naționale.

3. **Transferul de cunoștințe și instruirea personalului:** ONUCT va oferi programe de formare pentru personalul instituțiilor implicate, asigurând utilizarea eficientă a soluției software goTravel AIR și aplicarea corectă a cerințelor internaționale, inclusiv în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

4. **Continuarea activității Grupului de lucru a Pilonului nr. 4 „Tehnic” a Programului CT-Travel** format din experți naționali și internaționali pentru implementarea tehnică și operațională a soluției software goTravel AIR.

4.2 necesitatea înființării unor instituții sau structuri noi naționale și internaționale sau a modificării celor existente, a abilitării unor persoane sau instituții cu împuternici noi și a asigurării cu resursele umane corespunzătoare pentru implementare.

Pentru implementarea Memorandumului de Înțelegere și operarea eficientă a soluției software goTravel AIR, a fost modificată structura organizatorică a Inspectoratului General al Poliției de Frontieră (IGPF). Aceasta implică înființarea Unității de Informații Prealabile privind Pasagerii în cadrul IGPF, care va gestiona și utiliza sistemul API/PNR, astfel cum este prevăzut de standardele UE.

Necesitatea creării acestei unități este stabilită prin Legea nr. 379/2023 privind utilizarea datelor din registrul cu numele pasagerilor, ce reglementează colectarea și prelucrarea informațiilor prealabile despre pasageri, conform standardelor internaționale. În acest sens, prin Hotărârea de Guvern nr. 788/2024 a fost modificată Hotărârea Guvernului nr. 1145/2018 privind organizarea și funcționarea IGPF, care prevede în organigramă Direcția informații privind pasagerii (UIP) și Direcția protecția datelor cu caracter personal.

4.3 instituția sau instituțiile naționale responsabile de semnarea și/sau implementarea contractului

În conformitate cu prevederile proiectului MoA, se expune lipsa necesității datelor respective. Totodată, în cazul apariției necesității prezentării rapoartelor privind implementarea contractului, organul responsabil va fi Ministerul Afacerilor Interne, prin intermediul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră.

4.4 necesitatea, forma și modalitatea întocmirii și a prezentării eventualelor rapoarte de implementare pe plan intern și internațional Nu se necesită.

4.5 organul responsabil de prezentarea rapoartelor privind implementarea contractului și instituțiile care îi vor prezenta acestuia informația necesară pentru întocmirea rapoartelor. Nu se necesită.

4.6 necesitatea sau existența unui plan de acțiuni instituțional sau interinstituțional privind asigurarea măsurilor organizatorice.

Nu se necesită.

5. **Aspectul financiar:**

5.1 beneficiile și angajamentele financiare pe care le presupune contractul.

1) Un beneficiu semnificativ al acestui contract constă în faptul că, ținând cont că **primii doi ani de implementare a utilizării soluției software goTravel AIR este gratuită**, acesta va oferi autorităților naționale posibilitatea de:

- a se familiariza cu funcționarea sistemului;
- a câștiga experiență în administrarea unui astfel de tip de soluție tehnologică;
- a beneficia de tehnologie avansată și de asistență tehnică, fără a genera un impact imediat asupra bugetului de stat.

Acest aspect permite Republicii Moldova să reducă riscurile financiare inițiale, în timp ce își consolidează capacitățile instituționale pentru utilizarea pe termen lung a soluției software. Or, reieșind din faptul că, contribuția anuală de întreținere și sprijin a soft-ului constituie - 50 000 USD anual, după doi ani de la semnarea MoA.

2) Beneficiul financiar direct îl constituie faptul că, ONU în timpul implementării Programului de combatere a călătoriilor teroriste, oferă materiale de instruire, proceduri de operare standard, prevederi legislative, îndrumări, planuri de implementare („Materialele conexe”), pe toate copiile soluției software și ale Materialelor conexe realizate sau utilizate.

3) ONU va menține soluția software sau materialul aferent sau va furniza orice corecții, actualizări, întreținere, asistență, instruire sau lansări în legătură cu acestea, fapt ce constituie un beneficiu financiar.

Memorandumul specifică faptul că, întreținerea, actualizările, corecțiile și securitatea software-ului sunt incluse în costul anual. Aceasta elimină necesitatea de a investi resurse suplimentare în dezvoltare și mentenanță internă sau în achiziționarea de servicii adiționale pentru securitate. În prezent, întreținerea și securitatea soluțiilor IT costă, iar goTravel AIR oferă un pachet complet, garantând actualizări regulate și sprijin tehnic constant.

Soluția software goTravel AIR este complet pregătită pentru conectarea la servicii esențiale precum INTERPOL i24/7, PISCES. Interoperabilitatea sa cu aceste sisteme, precum și cu alte platforme deja implementate de autoritățile partenere internaționale, consolidează considerabil eficiența cooperării transfrontaliere. Această capacitate de integrare asigură o utilizare optimă a informațiilor la nivel global, contribuind la prevenirea și combaterea migrației ilegale, a criminalității transnaționale și a altor amenințări la adresa securității.

Soluția software goTravel AIR permite configurarea personalizată în funcție de legislația și cerințele operaționale ale fiecărui stat membru, inclusiv adaptarea interfeței și a funcționalităților. Mai mult, platforma poate fi tradusă complet în limba română, asigurând o utilizare intuitivă și eficientă de către personalul din Republica Moldova.

4) Beneficiul financiar se exprimă inclusiv prin oferirea instruirilor pentru utilizatori cu o durată de până la cinci (5) zile lucrătoare pentru personalul IT, astfel cum este prevăzut în Anexa B a MoA.

5) Un beneficiu financiar indirect constituie platforma pe care o oferă reprezentanților statelor utilizatoare a software-ului enunțat în consolidarea cunoștințelor în domeniu, formarea profesională continuă, cu accent atât pe aspecte de ordin normativ și a bunelor practici la nivelul UE, cât și asupra elementelor de ordin operațional și tehnic (Eastern European Informal Working Group on API/PNR). Astfel, din punct de vedere economic, obținem avantaje, inclusiv pe paliera instruirii angajaților.

Angajamentele financiare ale Republicii Moldova:

Contractul presupune angajamente financiare directe asupra bugetului de stat doar începând cu anul 3 al implementării:

Anii 3-5: în cazul continuării utilizării soluției software goTravel AIR, se va achita o taxă anuală de **50.000 USD**, sumă ce acoperă licențierea, mentenanța și suportul tehnic al sistemului.

Taxa anuală de 50 000 USD începând cu anul 2027 al implementării, pentru utilizarea soluției software goTravel AIR, va fi identificată și planificată de către Ministerul Afacerilor Interne, prin Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, în procesul de elaborare a proiectului CBTM 2026-2028.

5.2 evaluarea comparativă, până la intrarea în vigoare a contractului, și, după aceasta, a riscurilor și costurilor, în special a cheltuielilor din bugetele componente ale bugetului public național, precum și a veniturilor așteptate în contextul implementării contractului .

Riscuri și costuri înainte de intrarea în vigoare a contractului:

1. **Lipsa unui sistem de informații prealabile despre pasageri** expune Republica Moldova la riscuri semnificative de securitate națională, inclusiv la infiltrarea de persoane suspecte de activități teroriste sau criminalitate transfrontalieră.

2. **Costuri suplimentare asociate verificărilor manuale** și neautomatizate ale pasagerilor la frontieră, ceea ce afectează eficiența și necesită resurse umane extinse.

3. **Conformitate insuficientă cu cerințele internaționale**, cum ar fi standardele ICAO, Directivele UE și Rezoluțiile Consiliului de Securitate ONU, ceea ce poate afecta relațiile internaționale și reputația țării.

Riscuri și costuri după intrarea în vigoare a contractului:

1. Costuri directe din bugetul public național:

1. În primii doi ani, utilizarea soluției software goTravel AIR este gratuită, ceea ce elimină impactul financiar imediat asupra bugetului de stat.

2. Din anul 3, contractul prevede o taxă anuală de 50.000 USD, necesară pentru utilizarea continuă, întreținerea și suportul tehnic al sistemului, costurile respective urmează a fi integrate în planificarea bugetară începând cu anul 2027. **Riscuri operaționale.**

În cazul unei gestionări inadecvate a soluției software, care necesită instruirea corespunzătoare a personalului și integrarea sistemului în infrastructura națională

5.3 măsurile întreprinse pentru reducerea costurilor și riscurilor – .

Nu sunt necesare măsuri pentru reducerea costurilor și riscurilor

5.4 cheltuielile necesare pentru realizarea acțiunilor legate de aspectele normative, instituționale și organizatorice ale contractului – .

Costurile aferente realizării acțiunilor legate de aspectele normative, instituționale și organizatorice ale contractului vor fi acoperite din bugetele instituționale ale autorităților implicate.

6. Aspectul temporar:

6.1 etapele și termenele realizării măsurilor preparatorii până la și după intrarea în vigoare a contractului, indispensabile pentru punerea în aplicare a acestuia – . Nu se aplică.

6.2 etapele și termenele de implementare a contractului.

Conform prevederilor articolului 2 al proiectului contractului, prezentul MoA este încheiat pe o perioadă determinată de 2 ani din data semnării – termenul inițial, plus 3 ani – termenul extins.

6.3 periodicitatea prezentării rapoartelor de monitorizare sau evaluare a implementării tratatului și/sau a organizării reuniunilor sau consultațiilor privind implementarea contractului – .

Nu se aplică.

6.4 posibilitatea și consecințele suspendării sau ale încetării contractului în situații speciale

Potrivit articolului 9.3 al proiectului, oricare dintre Părți poate rezilia prezentul Acord cu o notificare scrisă prealabilă a celeilalte părți în termen de nouăzeci (90) de zile.

6.5 eventuale obligații care ar putea rămâne în vigoare după stingerea contractului – . Nu sunt.

C. Aspectul procedural al semnării/încheierii:

1.1 modul de încheiere a contractului (ceremonia formală sau informală de semnare, încheierea contractului prin schimb de scrisori)

Modalitatea de semnare a Acordului prenotat urmează a fi convenită ulterior de către Părți (ceremonie formală sau informală de semnare, semnare prin corespondență).

1.2 limbile în care se vor semna textele autentice ale contractului și limba de referință –

Acordul va fi semnat în 2 exemplare originale, în limba engleză și română.

1.3 propuneri privind nivelul și funcția persoanei sau ale persoanelor care vor semna contractul

Memorandumul de înțelegere va fi semnat de către Secretarul general al Ministerului Afacerilor Interne, dl Vladislav Cojuhari.

1.4 locul semnării și data preconizată sau aproximativă a semnării/a deschiderii pentru semnare (în cadrul unei vizite, conferințe, reuniuni etc.) – Semnarea va fi coordonată cu colegii de la Națiunile Unite.

D. Analiza oportunității ratificării

1.1 data și locul semnării contractului

Memorandumul de înțelegere a fost semnat la data de 16 ianuarie 2025 la Chișinău și contrasemnat la New York la data de 23 ianuarie 2025.

1.2 condițiile necesare pentru intrarea în vigoare pe plan internațional

Conform pct. 26 din Anexa nr. 1¹ din Hotărârea de Guvern nr. 377/2018 cu privire la reglementarea cadrului instituțional și mecanismului de coordonare și management al asistenței externe și pct. 2.1 din MoA, pentru a intra în vigoare MoA trebuie să fie ratificat de către Parlament.

1.3 prevederile privind necesitatea și modalitatea îndeplinirii procedurilor interne necesare pentru intrarea în vigoare

MoA va intra în vigoare odată cu adoptarea Legii de ratificare de către Parlament.

1.4 îndeplinirea procedurilor interne de către cealaltă parte/celelalte părți și durata preconizată

Organizația Națiunilor Unite, reprezentată de către Subsecretarul general domnul Vladimir Voronkov, șeful Biroul ONU pentru combaterea terorismului, a semnat MoA la New York la data de 23 ianuarie 2025.

1.5 termenul de valabilitate a contractului

Termenul inițial este de 2 ani, iar termenul prelungit - 3 ani de la intrarea în vigoare.

Ministrul afacerilor interne

Daniella MISAIL-NICHITIN